

OTVARANJE POSLOVNIH KNJIGA

Sofija Sekulić
sofija.s@ucg.ac.me

11.10.2023:

- ✓ Kategorizacija bilansnih pozicija
- ✓ Konta – podjela i pravila knjiženja
- ✓ Otvaranje glavne knjige i dnevnika

Zadatak 1: Izvršiti kategorizaciju bilansnih pozicija na dan 1.1.2023. godine:

BILANS STANJA			
Aktiva		Pasiva	
Stalna imovina	133.600,00	Sopstveni kapital	139.650,00
Oprema	24.000,00	Akcijski kapital	135.000,00
Nekretnine	80.000,00	Neraspoređena dobit	4.650,00
Dugoročne HOV	8.600,00		
Vozila	21.000,00		
Obrtna imovina	35.400,00	Obaveze	29.350,00
Potraživanja prema kupcima	3.800,00	Dobavljači	5.600,00
Kratkoročne HOV	2.000,00	Primljeni avansi	750,00
Nedovršena proizvodnja	13.000,00	Dugoročni krediti	15.000,00
Gotovi proizvodi	11.000,00	Kratkoročni krediti	8.000,00
Tekući račun	5.600,00		
UKUPNO:	169.000,00	UKUPNO:	169.000,00

Rješenje:

BILANS STANJA

Aktiva		Pasiva	
Stalna imovina	133.600,00	Sopstveni kapital	139.650,00
Nekretnine	80.000,00	Aksijski kapital	135.000,00
Oprema	24.000,00	Neraspoređena dobit	4.650,00
Vozila	21.000,00		
Dugoročne HOV	8.600,00		
Obrtna imovina	35.400,00	Obaveze	29.350,00
Nedovršena proizvodnja	13.000,00	Dugoročni krediti	15.000,00
Gotovi proizvodi	11.000,00	Kratkoročni krediti	8.000,00
Kratkoročne HOV	2.000,00	Dobavljači	5.600,00
Potraživanja prema kupcima	3.800,00	Primljeni avansi	750,00
Tekući račun	5.600,00		
UKUPNO:	169.000,00	UKUPNO:	169.000,00

Konta, kontni okvir i kontni plan

Konta su osnovne ćelije u strukturi računovodstvenog informacionog sistema

Sve transakcije u računovodstvu se evidentiraju preko konta, jer je evidencija preko sukcesivnih bilansa (bilansa stanja i bilansa uspjeha) bila nepraktična

U nastavi računovodstva, konta se prikazuju u obliku slova T. Svaki konto ima sljedeće elemente: **Naziv računa, lijevu stranu-duguje i desnu stranu-potražuje**

Šta je kontni plan, a šta kontni okvir – koja je razlika među njima?

Duguje	NAZIV RAČUNA	Potražuje

Napomena: Duguje i potražuje su samo računovodstveni termini!

Ne odnose se na dugovanja, odnosno na potraživanja!

Dvojno knjigovodstvo: Račun

Duguje: oznaka za lijevu stranu računa

Potražuje : oznaka za desnu stranu računa

Promet dugovne strane : 300€

Naziv računa	
D	P
100	100
100	100
100	

Promet potražne strane : 200€

Promet dugovni: 300€

Saldo dugovni: 100€

Račun

Račun je **dvostrani pregled** u kome se obuhvataju sve ekonomske promjene koje se odnose na jednu bilansnu poziciju i to tako da se povećanja obuhvataju odvojeno od smanjenja.

Promet: zbir iznosa određene strane računa

Saldo: razlika prometa dugovne strane i potražne strane, ili obrnuto.

Dvojno knjigovodstvo: obuhvatanje ekonomskih promjena preko računa

Obuhvatanje ekonomskih promjena preko računa znači:

- (1) Da se na osnovu poslovne transakcije utvrdi **koji su to računi promjenom tangirani;**
- (2) Da se na osnovu pravila knjiženja odredi **na kojoj strani računa promjene treba zabilježiti.**

Knjigovodstveni instrumenti:

- (1) **Dnevnik** - hronološka evidencija
- (2) **Glavna knjiga** - sistematska evidencija
- (3) **Probni bilans** - za provjeru aritmetičke tačnosti knjiženja između dnevnika i glavne knjige
- (4) **Pomoćna knjiga** - neobavezna poslovna knjiga
- (5) **Prometni list** - za provjeru aritmetičke tačnosti knjiženja između jednog sintetičkog računa i njemu pripadajuće pomoćne knjige

KONTA - Podjela

Prema **karakteru i funkciji salda** sva konta dijelimo na:

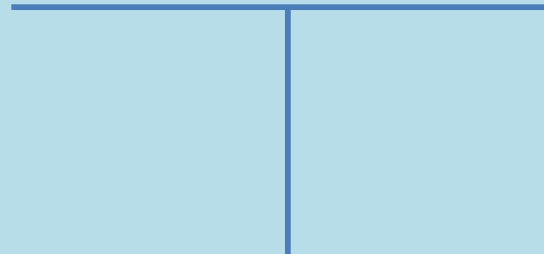
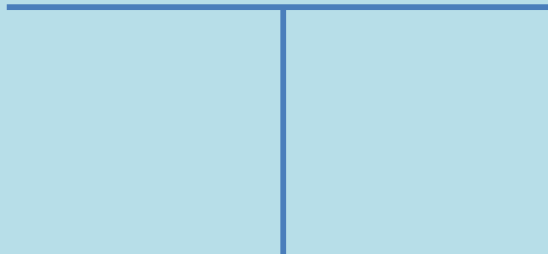
a) **Konta stanja;**

b) **Konta uspjeha;**

Konta stanja su konta koja se odnose na kategorije koje pripadaju Bilansu stanja preduzeća.

D Tekući račun P

D Kapital P

1. Podjela računa stanja

Račune stanja dijelimo na:

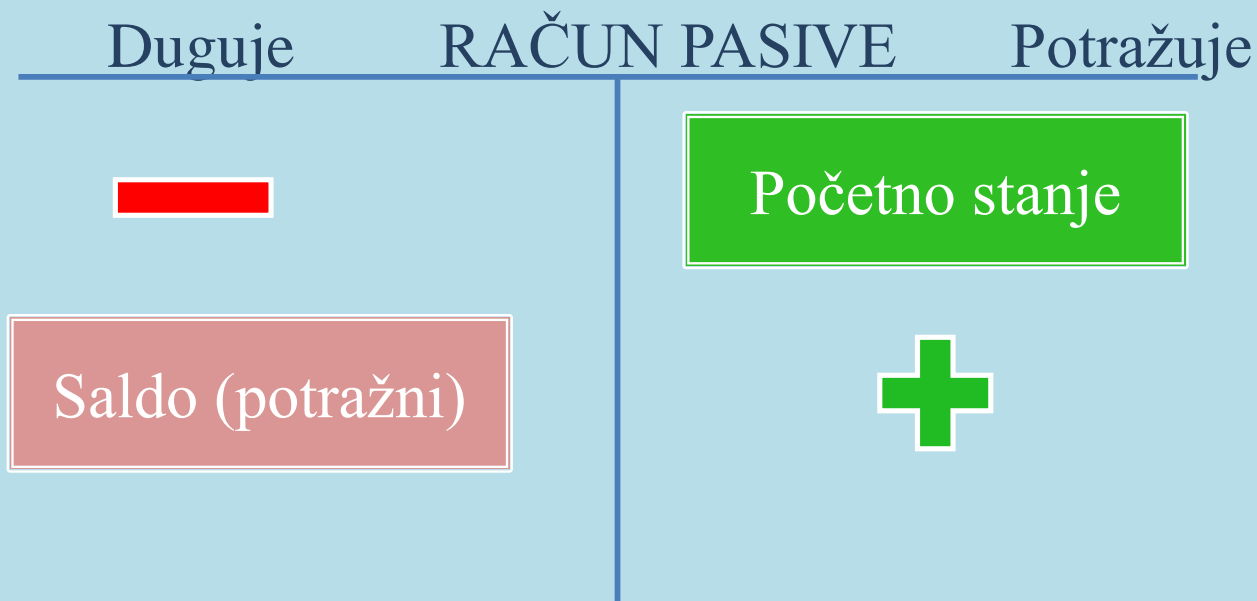
- a) Aktivne račune;
- b) Pasivne račune;

Aktivni računi su računi koji se odnose na pozicije aktive bilansa stanja (tekući račun, oprema, nekretnine...)

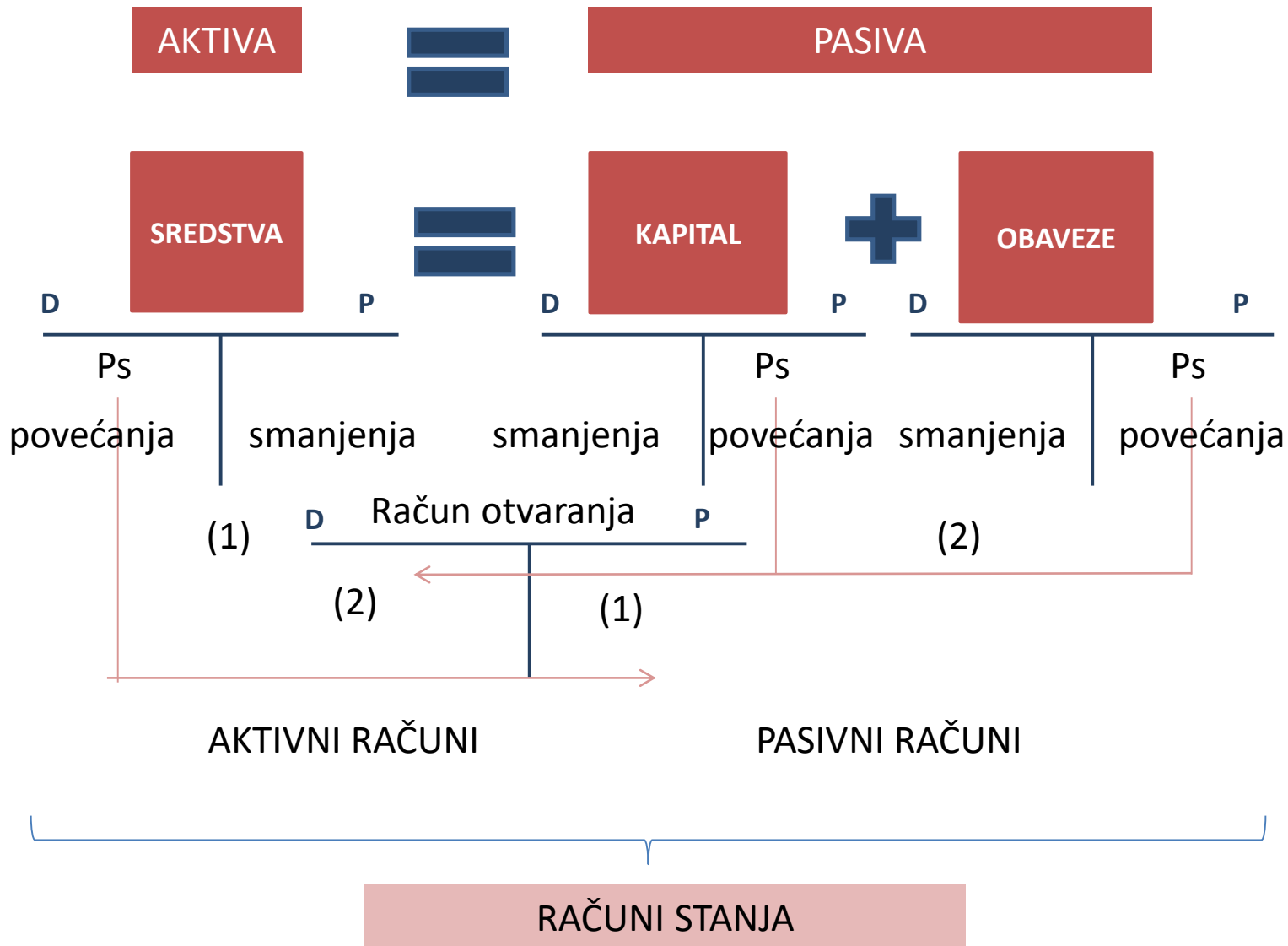
Pasivni računi su računi koji se odnose na pozicije pasive bilansa stanja (osnovni kapital, dugoročni kredit, kratkoročni kredit...)

Pravila knjiženja na pasivnim računima

- Početno stanje upisujemo na strani Potražuje
- Sva povećanja tog računa na strani Potražuje
- Sva smanjenja na strani Duguje

Da ponovimo: Računi stanja – pravila knjiženja

2. Podjela računa uspjeha

Račune uspjeha dijelimo na:

- a) Račune rashoda,
- b) Račune prihoda,

VAŽNO: Računi uspjeha nemaju početno stanje!

Preduzeća u trenutku otvaranja poslovnih knjiga na dan 1.1. tekuće godine nemaju prihode ili rashode, odnosno oni su jednaki nuli.

Konta uspjeha nazivaju se i privremenim kontima, jer pokazuju akumulirane prihode i rashode koji nastaju u toku jednog obračunskog perioda.

Pravila knjiženja na računima rashoda

- Svako povećanje računa rashoda knjižimo na strani Duguje
- Svako smanjenje na strani Potražuje

Duguje	RAČUN RASHODA	Potražuje
		Saldo (dugovni)

Pravila knjiženja na računima prihoda

- Svako povećanje računa prihoda knjižimo na strani Potražuje
- Svako smanjenje na strani Duguje

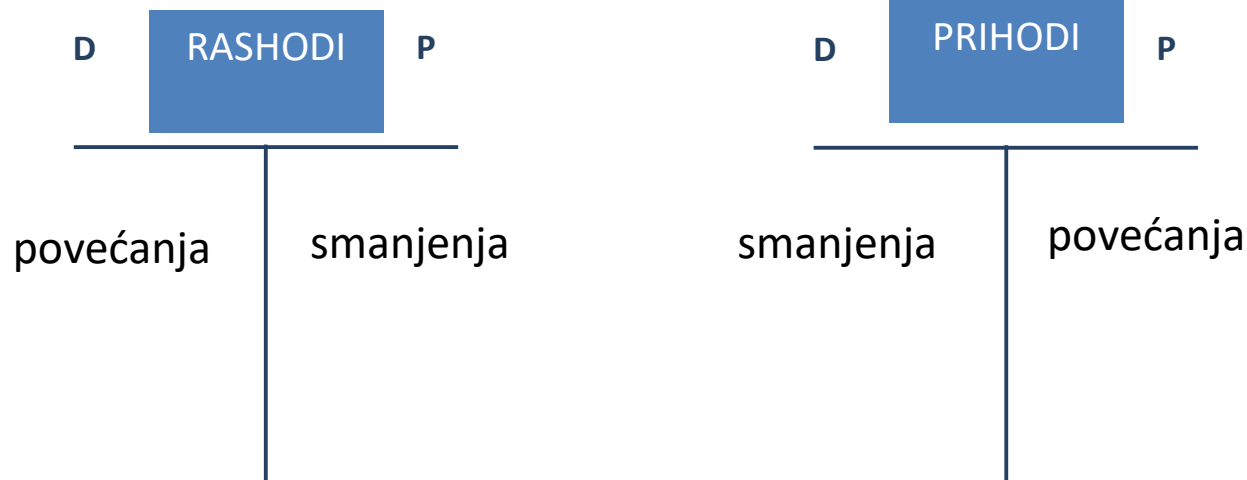
Duguje RAČUN PRIHODA Potražuje

—

+

Saldo (potražni)

Da ponovimo: Računi uspjeha- pravila knjiženja

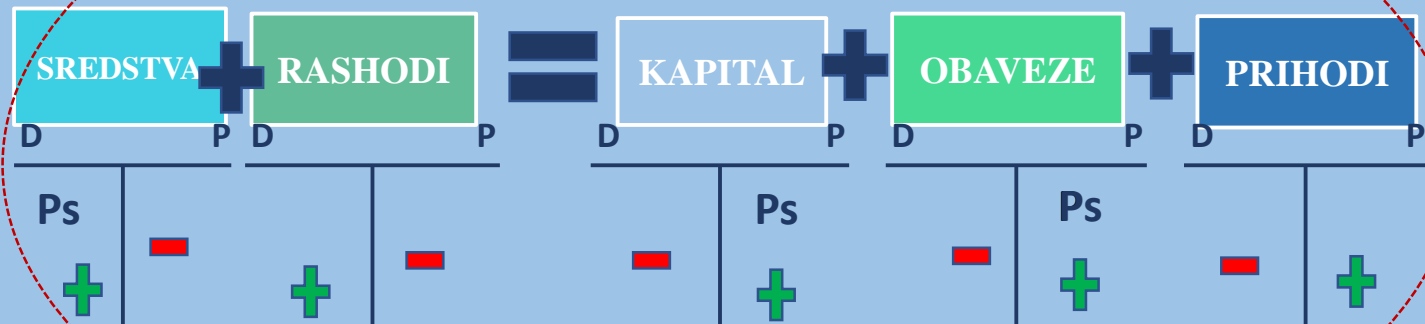

RAČUNI USPJEHA
(nominalni ili obračunski računi)

Pravila knjiženja

**Dvojno
knjigovodstvo
(D=P)**

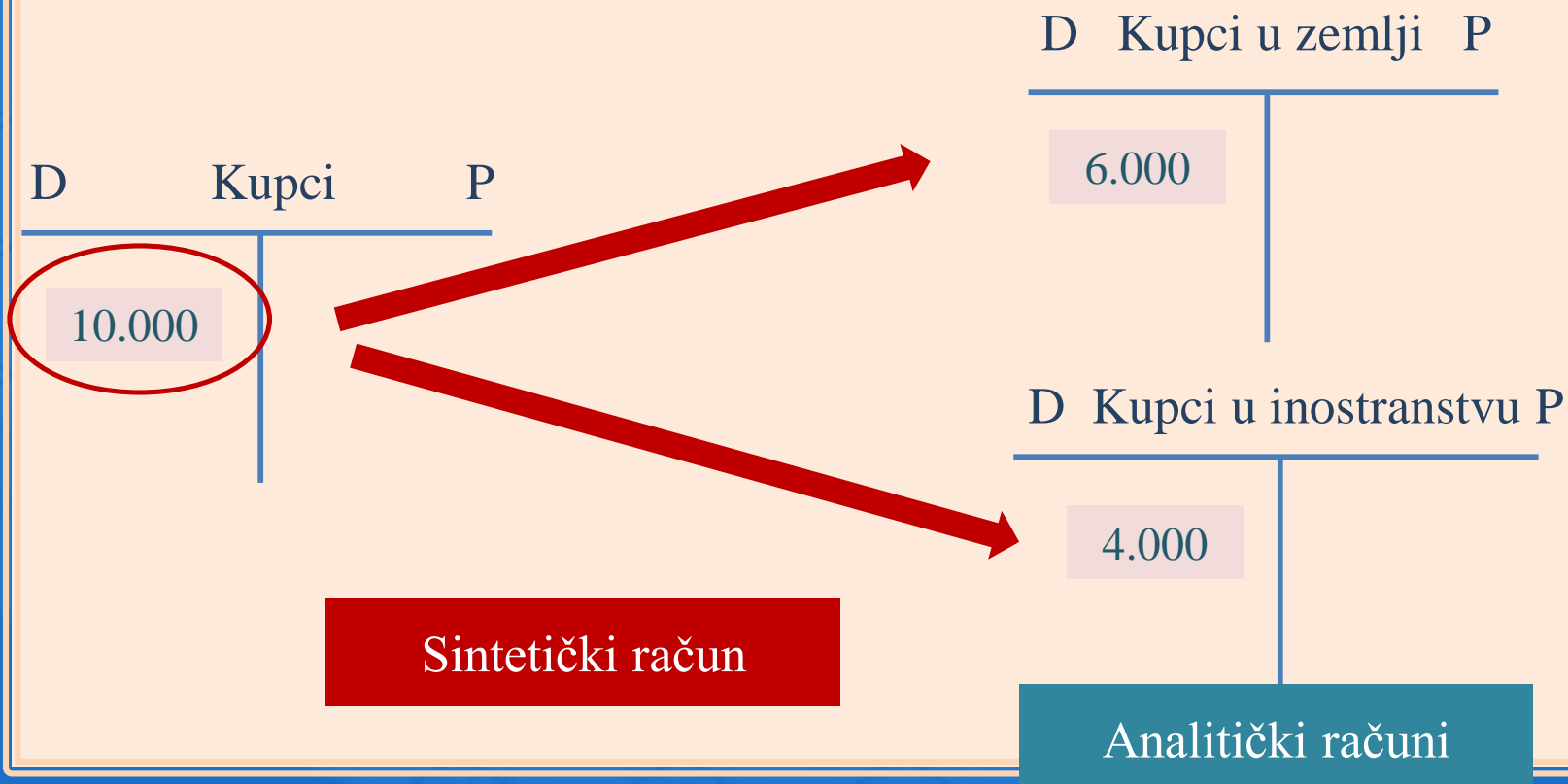
Svaka poslovna promjena tangira najmanje dva računa, tako da jedan račun ili više njih duguju, a drugi račun ili više njih potražuju. Nakon proknjižene promjene mora postojati jednakost dugovnog i potražnog prometa.

KONTA - Podjela

Prema **složenosti** konta dijelimo na:

- a) Sintetička konta;
- b) Analitička konta;

KONTA - Podjela

Prema **samostalnosti** konta dijelimo na:

- a) Potpuna konta
- b) Nepotpuna konta

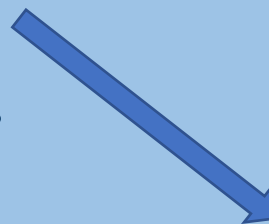
Oprema		Ispravka	
D	P	D	P
10.000		4.000	

Oprema – osnovni, IVO – korektivni
konto

Poslovne knjige

Poslovne knjige preduzeća možemo podijeliti na:

- A) Osnovne (obavezne);
- B) Pomoćne (neobavezne).

Glavna knjiga i dnevnik

(Hronološka i sistematska evidencija)

Probni bilans, prometni list i slično...

GKP-Globalna knjigovodstvena procedura

Zadaci knjigovodstva:

- Prikupljanje dokumenata
- Provjera
- Klasifikovanje
- Evidentiranje
- Izvještavanje

Identifikovanje i vrednovanje transakcija i ostalih događaja

Knjiženje u dnevniku

Knjiženje u glavnoj knjizi i pomoćnoj knjizi

Probni bilans/prometni list

Predzaključna knjiženja

Zaključni list

Zaključak računa

Sastavljanje finansijskih izvještaja

Instrumenti knjigovodstva:

- Knjigovodstvena dokumenta
- Dnevnik
- Glavna knjiga
- Pomoćna knjiga
- zaključni list
- Godišnji obračun

Glavna knjiga

D	Oprema	P
X		

D	Roba	P
X		

D	T-R	P
X		

D	Osnovni kapital	P
	X	

D	Kr. kredit	P
	X	

D	Dobavljači	P
	X	

Dnevnik

Primjer: Otvaranje dnevnika i glavne knjige

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE

Za izradu primjera iz Zbirke student treba da prije časa vježbi u svojoj svesci nacрта najmanje:

- dvije stranice dnevnika
- dvije stranice glavne knjige (kao sto je prikazano).

PRIMJER – Glavna knjiga

Dvije stranice glavne knjige

D	P	D	P	D	P
D	P	D	P	D	P
D	P	D	P	D	P
D	P	D	P	D	P

PRIMJER – Otvaranje dnevnika i glavne knjige

Trgovinsko preduzeće “Trade-plus” d.o.o je imalo na dan 01.09.2023.godine sljedeće stanje na računima sredstava i izvora sredstava:

AKTIVA	Iznos (€)	PASIVA	Iznos (€)
Stalna sredstva	7.000	Kapital	15.000
Oprema	2.000	Osnovni kapital	12.500
Građevinski objekti	4.000	Neraspoređena dobit	2.500
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.000		
Obrtna sredstva	10.000	Obaveze	2.000
Tekući račun	5.300	Dugoročni krediti	1.000
Roba na zalihama	2.200	Obaveze prema zaposlenima	1.000
Kupci	2.000		
Potraživanja od zaposlenih	500		
UKUPNA AKTIVA	17.000	UKUPNA PASIVA	17.000

PRIMJER – Otvaranje glavne knjige

D	Oprema	P
(0)2.000		

D	Gradjevinski objekti	P
(0)4.000		

D	Ostali dug. fin. plasmani	P
(0)1.000		

D	Tekući račun	P
(0)5.300		

D	Roba na zalihama	P
(0)2.200		

D	Kupci	P
(0)2.000		

D	Potraživanja od zaposlenih	P
(0)500		

D	Račun otvaranja	P
(0/1) 17.000		17.000(0)

D	Osnovni kapital	P
		12.500(0/1)

D	Neraspoređena dobit	P
		2.500(0/1)

D	Dugoročni krediti	P
		1.000(0/1)

D	Obaveze prema zaposlenima	P
		1.000(0/1)

PRIMJER – Otvaranje dnevnika

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
0)			
	Oprema	2.000	
	Građevinski objekti	4.000	
	Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.000	
	Tekući račun	5.300	
	Roba na zalihama	2.200	
	Kupci	2.000	
	Potraživanja od zaposlenih	500	
	Račun otvaranja		17.000
	-Za početna stanja po bilansu		

PRIMJER – Otvaranje dnevnika

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
0/1)			
	Račun otvaranja	17.000	
	Neraspoređena dobit		2.500
	Dugoročni krediti		1.000
	Obaveze prema zaposlenima		1.000
	Osnovni kapital		12.500
	-Za početna stanja po bilansu		

PRIMJER – otvaranje pomoćne knjige Kupaca

Analitički račun

Svaki račun koji je nastao raščlanjavanjem nekog složenog računa.

Pomoćna knjiga : Kupaca

D	Merkator	P
(p.s.) 400		

D	Inpek	P
(p.s.) 500		

D	Carine	P
(p.s.) 1.100		

1. Promjena-knjiženje nabavke zaliha

11.9. Primili smo fakturu/otpremnicu br.1 i prijemnicu br.1 za nabavljeni materijal čija je nabavna vrijednost 2.000€.

IME PREDUZEĆA "Trgovina" DOO

Adresa: Marksa i Engelsa 2

PIB: 1234567

PDV: 23456

ŽR: xxxxx-xxxx-xxx

RACUN BROJ:	1
DATUM IZDAVANJA RACUNA:	11-09-20xx

DUZNIK:	Trade-plus DOO
PIB:	125683
PDV:	21345
ADRESA:	Jovana Tomasevica bb

REDNI BROJ	OPIS USLUGE	KOLICINA (KOM)	CIJENA PO KOM (EUR)	UKUPNO
1.	Material	1		2000

UKUPNA CIJENA (EUR)	PDV 21% (EUR)	UKUPNA CIJENA SA PDV (EUR)
2000	420	2420

Napomena: Usluge se isporučuju po ugovoru Vaš broj 010101 od 13.08.20xx. godine

Uplatu izvršiti po prijemu fakture na žiro račun preduzeća "Promet" DOO broj 111-2222-33 kod
NLB Montenegro banke

RAČUN IZDAO
Izvršni director
Marko Marković

1. Promjena knjiženje nabavke zaliha

11.9. Primili smo fakturu/otpremnicu br.1 i prijemnicu br.1 za nabavljeni materijal čija je nabavna vrijednost 2.000€.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1)	Materijal	2.000	
	Dobavljači		2.000
	Faktura i prijemnica		

Glavna knjiga :

Dobavljači	
D	P
	2.000(1)

Materijal	
D	P
(1) 2.000	

2. promjena

05.10. Nalogom za isplatu podignuto je 800€ sa tekućeg računa za potrebe blagajne (blagajnički uplatnica i dnevnik blagajne). Izvod jos nije primljen.

НАЛОГ ЗА ИСПЛАТУ	
платилац Preduzeće X	шифра плаћања ____
	валута ____
	износ 800
сврха исплате Za potrebe blagajne	рачун платиоца XXXX-XXXXX-XXXX
прималац Preduzeće X	модел и позив на број (задужење) ____
печат и потпис платиоца _____	_____
_____ место и датум пријема	_____ датум извршења

Образац бр. 2

2. promjena

05.10. Nalogom za isplatu podignuto je 800€ sa tekućeg računa za potrebe blagajne (blagajnički uplatnica i dnevnik blagajne). Izvod jos nije primljen.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
2	Blagajna	800	
	Prelazni račun		800
	Blagajnička uplatnica i nalog za isplatu		

Glavna knjiga :

D	Blagajna	P
	(2) 800	

D	Prelazni račun	P
		800(2)

3. promjena

06.10. Primili smo izvod poslovne banke kojim je potvrđeno da je podignuta gotovina u iznosu od 800€ (veza promjena 2)

izvod br. xx

ZA PROMET SREDSTAVA NA RAČUNU DANA 5.10.20XX.

Ime banke: CKB banka|
Period: 0
Broj računa: XXXX-XXX-XXXX
Valuta: €

<u>Stanje na početku</u>	<u>Dnevni promet</u>		<u>Novo stanje</u>	<u>Broj naloga</u>	
	<u>Duguje (ukupna isplata)</u>	<u>Potražuje (ukupna uplata)</u>		<u>Zaduženje</u>	<u>Odobranje</u>
5.300	800		4.500	1	

<u>REDNI BROJ</u>	<u>Naziv i sjedište nalogodavca/primaoca</u>	<u>Porijeklo naloga datum knjiženja</u>	<u>Iznos</u>		<u>Svrha doznake</u>	<u>Poziv na broj</u>
			<u>zaduženje (odliv)</u>	<u>Odobrenje (priliv)</u>		
1.	<u>Preduzeće Trade plus</u>	5.10.20xx	800			
<u>UKUPNO:</u>			800€			

Stampano 6.10.20xx

3. promjena

06.10. Primili smo izvod poslovne banke kojim je potvrđeno da je podignuta gotovina u iznosu od 800€ (veza promjena 2)

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
3	Prelazni račun	800	
	Tekući račun		800
	izvod		

Glavna knjiga :

D Prelazni (tekući) račun P	
(3) 800	800(2)

D Tekući račun P	
(0) 5.300	800(3)

4. promjena

01.11. Primili smo račun za utrošenu električnu energiju za mjesec oktobar na iznos 100€.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
4	Troškovi električne energije	100	
	Dobavljači		100
	Račun		

Glavna knjiga :

D	Dobavljači	P
		2.000(1)
		100(4)
D	Troškovi električne energije	P
(4) 100		

5. promjena

20.11. Prema izvodu poslovne banke isplatili smo obaveze prema dobavljaču po fakturi br. 1 i naplatili potraživanja od zaposlenog u iznosu od 300€.

izvod br. xx

ZA PROMET SREDSTAVA NA RAČUNU DANA 19.11.20XX.

Ime banke: CKB banka

Period: 0

Broj računa: XXXX-XXX-XXXX

Valuta: €

<u>Stanje na početku</u>	<u>Dnevni promet</u>		<u>Novo stanje</u>	<u>Broj naloga</u>	
	<u>Duguje (ukupna isplata)</u>	<u>Potražuje (ukupna uplata)</u>		<u>Zaduzenje</u>	<u>Odobranje</u>
4.500	2.000	300	2.800	1	1

<u>REDNI BROJ</u>	<u>Naziv i sjedište nalogodavca/primaoca</u>	<u>Porijeklo naloga datum knjiženja</u>	<u>Iznos</u>		<u>Svrha doznake</u>	<u>Poziv na broj</u>
			<u>zaduženje (odliv)</u>	<u>Odobrenje (priliv)</u>		
1.	<u>dobavljač</u>	19.11.20xx	2.000			
2.	<u>Zaposleni</u>	19.11.20xx		300		
<u>UKUPNO:</u>			2000€	300€		

Stampano 20.11.20xx

5. promjena

20.11. Prema izvodu poslovne banke isplatili smo obaveze prema dobavljaču po fakturi br. 1 i naplatili potraživanja od zaposlenog u iznosu od 300€.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
5a	Dobavljači	2 000	
	Tekući račun		2.000
	izvod		

Glavna knjiga :

Dobavljači	
D	P
(5a) 2 000	2.000(1)
	100(4)

Tekući račun	
D	P
(0) 5.300	800(3)
	2 000(5a)

5. promjena

20.11 Prema izvodu poslovne banke isplatili smo obaveze prema dobavljaču po fakturi br. 1 i naplatili potraživanja od zaposlenog u iznosu od 300€.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
5b	Tekući račun	300	
	Potraživanja od zaposlenih		300
	izvod		

Glavna knjiga :

Potraživanja od zaposlenog	
D	P
(0) 500	300 5b)

Tekući račun	
D	P
(0) 5.300	800(3)
(5b) 300	2 000(5a)

PRIMJER – stanje u glavnoj knjizi nakon 5 promjena

D	Oprema	P
(0)2.000		

D	Gradjevinski objekti	P
(0)4.000		

D	Ostali dug. fin. plasmani	P
(0)1.000		

D	Tekući račun	P
(0)5.300	800(3)	
5b) 300	2 000(5a)	

D	Roba na zalihama	P
(0)2.200		

D	Kupci	P
(0)2.000		

D	Potraživanja od zaposlenih	P
(0)500	300(5b)	

D	Račun otvaranja	P
(0/1) 17.000	17.000(0)	

D	Osnovni kapital	P
	12.500(0/1)	

D	Neraspoređena dobit	P
	2.500(0/1)	

D	Dugoročni krediti	P
	1.000(0/1)	

D	Obaveze prema zaposlenima	P
	1.000(0/1)	

D	Prelazni račun	P
3(800	800(2)	

D	Blagajna	P
2) 800		

D	Troškovi elek. energije	P
4) 100		

D	Materijal	P
1)2.000		

D	Dobavljači	P
5a) 2.000	2.000 (1)	
	100 (4)	

PROBNI BILANS

“ Spisak svih **računa glavne knjige** sa pregledom prometa i salda ”

NAZIV RAČUNA	BRUTO BILANS		SALDO BILANS	
	duguje	potražuje	duguje	potražuje
Oprema				
Gradjevinski objekti				
Ostali dug. finansijski plasmani				
Tekući račun				
Roba				
Kupci				
Potraživanja od zaposlenih				
Osnovni kapital				
Neraspoređena dobit				
Dugoročni krediti				
Obaveze prema zaposlenom				
Račun otvaranja				
Materijal				
Dobavljači				
Blagajna				
Prelazni tekući račun				
Troškovi električne energije				

PROBNI BILANS

“Spisak svih računa glavne knjige sa pregledom prometa i salda”

NAZIV RAČUNA	BRUTO BILANS		SALDO BILANS	
	duguje	potražuje	duguje	potražuje
Oprema	2000		2000	
Gradjevinski objekti	4000		4000	
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1000		1000	
Tekući račun	5600	2800	2800	
Roba	2200		2200	
Kupci	2000		2000	
Potraživanja od zaposlenih	500	300	200	
Osnovni kapital		12500		12500
Neraspoređena dobit		2500		2500
Dugoročni krediti		1000		1000
Obaveze prema zaposlenom		1000		1000
Račun otvaranja	17000	17000		
Materijal	2000		2000	
Dobavljači	2000	2100		100
Blagajna	800		800	
Prelazni tekući račun	800	800		
Troškovi električne energije	100		100	
	40000	40000	17100	17100

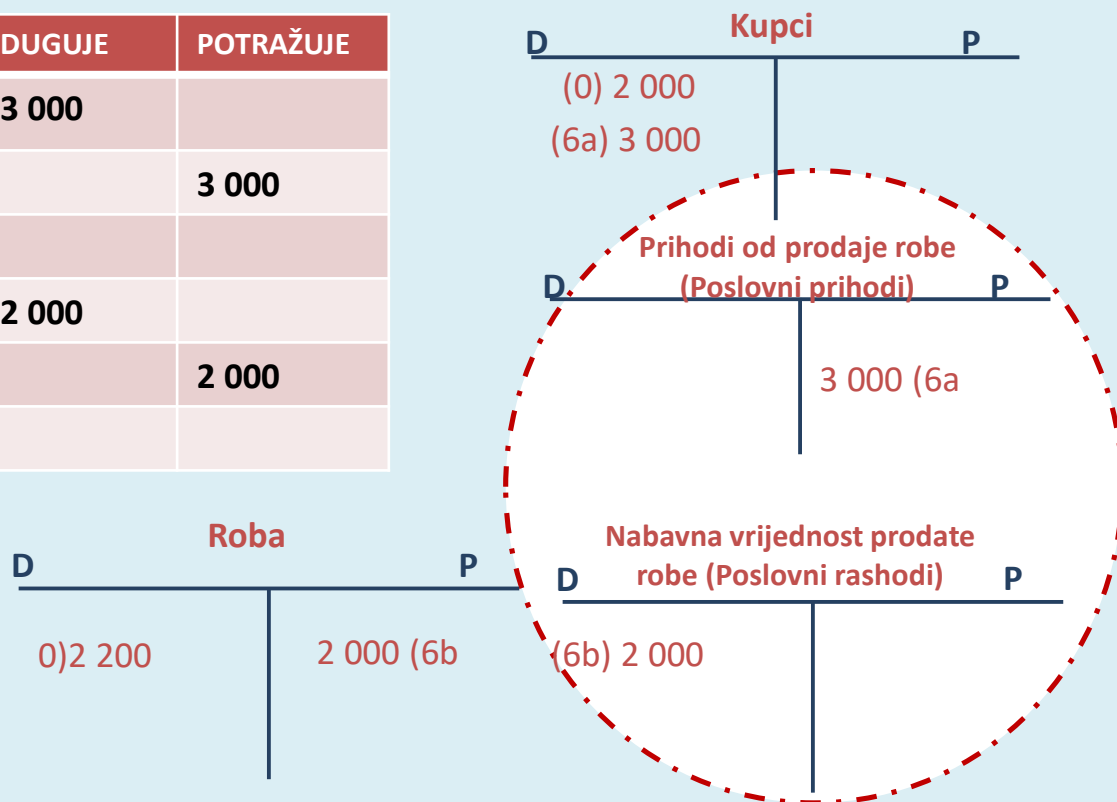
6. promjena-knjiženje izlazne fakture

01.12. Prodata je roba, čija je prodajna vrijednost 3.000€. Faktura br.1 je poslata kupcu „Tehnomax” sa rokom plaćanja do 15 dana. Prema otpremnici br.1 nabavna vrijednost prodate robe je 2.000€.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
6a	Kupci	3 000	
	Prihodi od prodaje		3 000
	-Faktura		
6b	Nabavna vrijednost prodate robe	2 000	
	Roba		2 000
	-Otpremnica		

Glavna knjiga :

6. promjena

Pomoćna knjiga Kupaca

D	Merkator	P
(p.s.) 400		

D	Inpek	P
(p.s.) 500		

D	Carine	P
(p.s.) 1.100		

D	Tehnomax	P
(6) 3 000		

7. Promjena

02.12.Kupac "Carine" nije u predviđenom roku uplatio svoja dugovanja, pa mu zaračunavamo kamatu od 0.05% na ukupna dugovanja za svaki dan kasnjenja. Broj dana kašnjenja je 60 dana. (knjižno pismo)

Analitička evidencija:

Pomoćna knjiga :
Kupaca

Carine	
D	P
(p.s.)1.100	
(7)33	

Sintetička evidencija:

Dnevnik:

$$1100 * 60 * 0,05\% = 33\text{€}$$

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
7	Kupci	33	
	Finansijski prihodi (Prihodi od kamata)		33
	Knjižno pismo		

Glavna knjiga :

Finansijski prihodi	
D	P
	33(7)

Kupci	
D	P
(0) 2 000	
(6a) 3 000	
(7) 33	

8. Promjena

03.12. Na osnovu blagajničkog dnevnika br.15 izmirili smo iz blagajne dio obaveze prema zaposlenima u iznosu od 461€.

Dnevnik:

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
8	Obaveze prema zaposlenima	461	
	Blagajna		461
	Blagajnički dnevnik		

Glavna knjiga :

Blagajna	
D	P
(2) 800	461(8)

Obaveze prema zaposlenima	
D	P
(8)461	1 000(0/1)

Sastavljanje prometnog lista

Pomoćna knjiga : Kupaca

D	Merkator	P
(p.s.) 400		

D	Inpek	P
(p.s.) 500		

D	Carine	P
(p.s.) 1.100		
(7)33		

D	Tehnomax	P
(6)3 000		

RB	NAZIV RAČUNA	PROMET		SALDO	
		duguje	potražuje	duguje	potražuje
1	Merkator	400		400	
2	Inpek	500		500	
3	Carine	1.133		1.133	
4	Tehnomax	3.000		3.000	

Prometni list: Kupci

RB	opis	promet		saldo	
		duguje	potražuje	duguje	potražuje
1	Merkator	400		400	
2	Inpek	500		500	
3	Carine	1133		1133	
4	Tehnomax	3 000		3 000	
	Ukupno	5 033	0	5033	0

Prometni list - za provjeru aritmetičke tačnosti knjiženja između jednog sintetičkog računa i njemu pripadajućih analitičkih računa

D	Kupci	P
(0) 2 000		
(6a) 3 000		
(7) 33		

PRIMJER – stanje glavne knjige nakon 8. promjene

<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Oprema</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)2.000</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Oprema	P	(0)2.000			<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Roba na zalihama</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)2.200</td><td></td><td>2 000(6b)</td></tr> </tbody> </table>	D	Roba na zalihama	P	(0)2.200		2 000(6b)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Osnovni kapital</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>12.500(0/1)</td></tr> </tbody> </table>	D	Osnovni kapital	P			12.500(0/1)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Prelazni račun</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>3(800</td><td></td><td>800(2)</td></tr> </tbody> </table>	D	Prelazni račun	P	3(800		800(2)													
D	Oprema	P																																						
(0)2.000																																								
D	Roba na zalihama	P																																						
(0)2.200		2 000(6b)																																						
D	Osnovni kapital	P																																						
		12.500(0/1)																																						
D	Prelazni račun	P																																						
3(800		800(2)																																						
<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Gradjevinski objekti</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)4.000</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Gradjevinski objekti	P	(0)4.000			<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Kupci</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)2.000</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>(6a) 3 000</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>(7) 33</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Kupci	P	(0)2.000			(6a) 3 000			(7) 33			<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Finansijski prihodi</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>33 (7)</td></tr> </tbody> </table>	D	Finansijski prihodi	P			33 (7)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Neraspoređena dobit</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>2.500(0/1)</td></tr> </tbody> </table>	D	Neraspoređena dobit	P			2.500(0/1)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Blagajna</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>2) 800</td><td></td><td>461 (8)</td></tr> </tbody> </table>	D	Blagajna	P	2) 800		461 (8)
D	Gradjevinski objekti	P																																						
(0)4.000																																								
D	Kupci	P																																						
(0)2.000																																								
(6a) 3 000																																								
(7) 33																																								
D	Finansijski prihodi	P																																						
		33 (7)																																						
D	Neraspoređena dobit	P																																						
		2.500(0/1)																																						
D	Blagajna	P																																						
2) 800		461 (8)																																						
<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Ostali dug. fin. plasmani</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)1.000</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Ostali dug. fin. plasmani	P	(0)1.000			<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Potraživanja od zaposlenih</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)500</td><td></td><td>300(5b)</td></tr> </tbody> </table>	D	Potraživanja od zaposlenih	P	(0)500		300(5b)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Prihodi od prodaje robe</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>3 000 (6a)</td></tr> </tbody> </table>	D	Prihodi od prodaje robe	P			3 000 (6a)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Dugoročni krediti</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>1.000(0/1)</td></tr> </tbody> </table>	D	Dugoročni krediti	P			1.000(0/1)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Troškovi elek. energije</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>4) 100</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Troškovi elek. energije	P	4) 100								
D	Ostali dug. fin. plasmani	P																																						
(0)1.000																																								
D	Potraživanja od zaposlenih	P																																						
(0)500		300(5b)																																						
D	Prihodi od prodaje robe	P																																						
		3 000 (6a)																																						
D	Dugoročni krediti	P																																						
		1.000(0/1)																																						
D	Troškovi elek. energije	P																																						
4) 100																																								
<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Tekući račun</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0)5.300</td><td></td><td>800(3)</td></tr> <tr><td>5b) 300</td><td></td><td>2 000(5a)</td></tr> </tbody> </table>	D	Tekući račun	P	(0)5.300		800(3)	5b) 300		2 000(5a)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Račun otvaranja</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(0/1) 17.000</td><td></td><td>17.000(0)</td></tr> </tbody> </table>	D	Račun otvaranja	P	(0/1) 17.000		17.000(0)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Nabavna vrijednost prodate robe</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(6b) 2 000</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Nabavna vrijednost prodate robe	P	(6b) 2 000			<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Obaveze prema zaposlenima</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(8) 461</td><td></td><td>1.000(0/1)</td></tr> </tbody> </table>	D	Obaveze prema zaposlenima	P	(8) 461		1.000(0/1)	<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Materijal</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1)2.000</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	D	Materijal	P	1)2.000					
D	Tekući račun	P																																						
(0)5.300		800(3)																																						
5b) 300		2 000(5a)																																						
D	Račun otvaranja	P																																						
(0/1) 17.000		17.000(0)																																						
D	Nabavna vrijednost prodate robe	P																																						
(6b) 2 000																																								
D	Obaveze prema zaposlenima	P																																						
(8) 461		1.000(0/1)																																						
D	Materijal	P																																						
1)2.000																																								
				<table border="1"> <thead> <tr><th>D</th><th>Dobavljači</th><th>P</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>5a) 2.000</td><td></td><td>2.000 (1)</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>100 (4)</td></tr> </tbody> </table>	D	Dobavljači	P	5a) 2.000		2.000 (1)			100 (4)																											
D	Dobavljači	P																																						
5a) 2.000		2.000 (1)																																						
		100 (4)																																						